

elika

Fundación Vasca para la
Seguridad Agroalimentaria

Nekazaritzako Elikagaien
Segurtasunerako
Euskal Fundazioa

RASFF TXOSTENA

ELIKAGAIAK

ALERTAK - JAKINARAZPENAK

Jakinarazpenen kategorizazioa

Jakinarazpenen jatorria

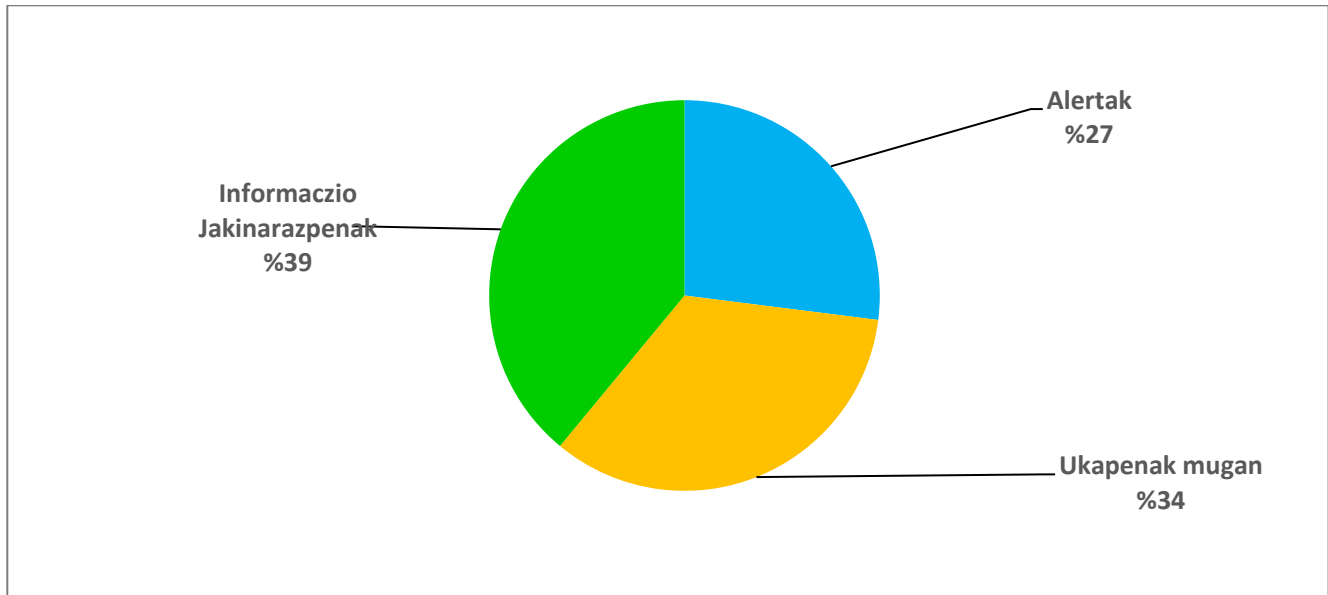
Kutsadura iturrien sailkapena

Kutsatzaile nagusiak eta inplikaturako elikagaiak

2023ko LEHENENGO LAUHILEKOA

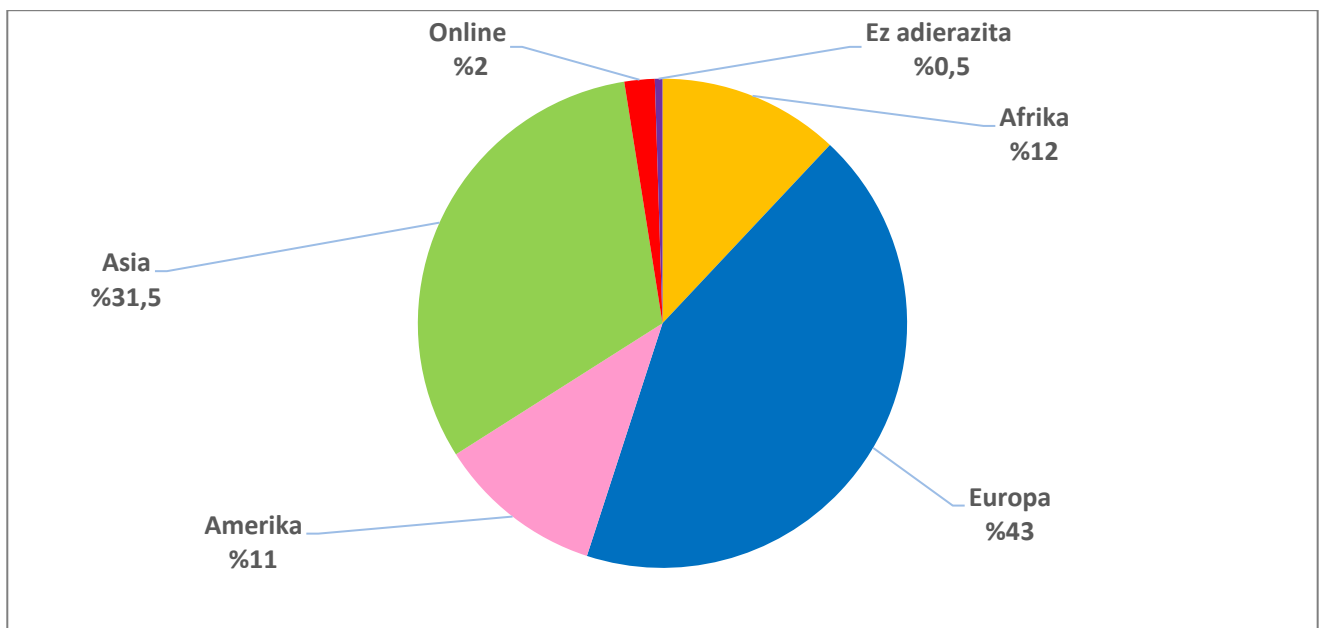
JAKINARAPENEN KATEGORIZAZIOA

2022ko lehenengo lauhilekoan elikagaiei buruzko 1286 jakinarazpen izan dira. Horietatik 349 alertak izan dira (%27), 502 informazio-jakinazpenak (%39) eta 435 mugan egin diren ukapenak (%34).

JAKINARAZPENEN JATORRIA

Kutsatutako produktuen jatorrizko herrialdeak hurrengoak izan dira:

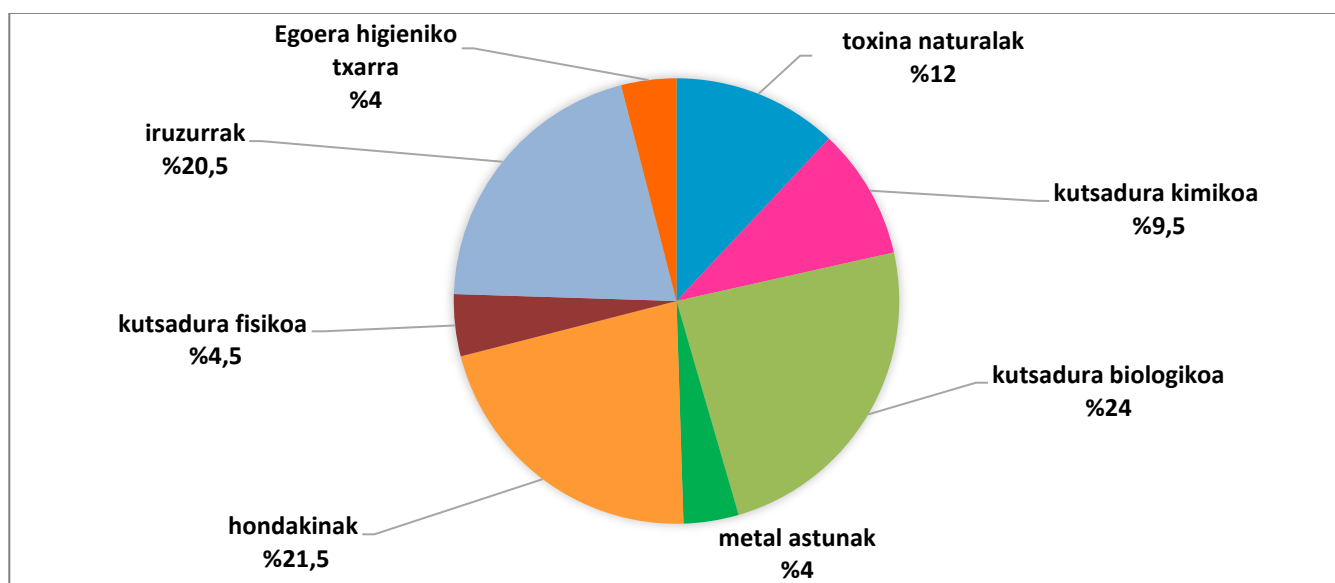

Asiari dagokionez, kutsatzaileen % **26,5a Turkiakoak** dira eta %**21ak Indiakoak**. Europari dagokionez, jakinarazpen gehien sortu dituzten herrialdeak **Frantzia % 15**arekin eta **Polonia %12**arekin izan dira. **Afrikaren** kasuan, **Egipto %29**arekin eta azkenik, **Amerikaren** kasuan **EEBB** dira jakinarazpen gehien sortu dituztenak, %**34**arekin.

KUTSADURA ITURRIEN SAILKAPENA

2023ko 1. lauhilekoan zehar, Europako Informazio Azkarraren Sistemak (RASFF) **elikagaien 1286 alerta eta jakinarazpen** berri eman du. Jakinarazpen guztietatik, kutsadura iturrirei dagozkien zenbatekoak honako hauek dira:

Kutsadura iturria	%
Kutsadura biologikoa	% 24
Hondakinak	% 21,5
Iruzurrak	% 20,5
Mikotoxinak/biotoxinak/toxina naturalak	% 12
Kutsadura kimikoa	% 9,5
Kutsadura fisikoa	% 4,5
Metal astunak	% 4
Produktuaren egoera higieniko txarra	% 4

KUTSATZAILE NAGUSIAK ETA INPLIKATUTAKO ELIKAGAIK

Mikotoxinek eragindako kutsaduren artean, kasu gehienetan, % 65,5ean, kutsadura **AFLATOXINEK** eragindakoa da eta, horrelakoetan **KAKAHUETEA** kutsaduren % 39a eragin du. Kasu gehienetan (% 26a) kakahuetea **EEBB**etatik zetorren.

Kutsadura biologikoei dagokienez, **SALMONELEK** kutsaduren %60a eragin ditu. *Salmonella sp* da talde honetako protagonista nagusia kasuen % 78an. **SESAMOA** izan da produktu protagonista %30eko kasuetan, %64ko kasuetan **NIGERIA** jatorria zelarik.

Beste salmonelei dagokienez, %16,5a *Salmonella enteritidis* dagokio (**OILASKOAK** eragin ditu kasuen %81a eta %80eko kasuetan **POLONIA** izan da jatorria) eta %5,5a *Salmonella typhimurium-i*. Honen kasuan bai indiolarra bai oilaskoa izan dira kasu denen errudun.

Kutsadura biologikoarekin jarraituz, *Listeria monocytogenes*ak jakinarazpenen %14,5a eragin ditu, esne gordinaz egindako **GAZTAK** %34an inplikaturik egonda eta **Europa** jatorria izanik ia %100ean.

Fitosanitarioen eta sendagaien hondakinei dagokienez, sendagaien hondakinen jakinarazpenak anekdotikoak izan dira, eta **FITOSANITARIOENAK**, berriz, % 94,5. Hondakin anitzeko produktuak (hainbat hondakin lagin berean) izan dira kasuen % 37, elikagairik nabarmendu gabe. Gainera, oraindik ere nabarmentzekoa da **KLORPIRIFOS**en presentzia, European debekatuta dagoen plagizida, jakinarazpenen % 26an. Inplikaturako produktu gehienak **ZITRIKOAK** izan dira (mandarinak, limoiak eta laranja), % 52rekin. Horien jatorria **TURKIA** izan da kasuen % 52an eta **EGIPTO** % 39an.

Sarearen bidez jakinarazitako iruzur guztietatik, iruzurren % 44,5 **debekatutako substantziengatik** edo hainbat elikagaitan baimendu gabeko osagai berriengatik izan dira. Nabarmentzekoa da **ELIKADURA-OSAGARRIAK**, kasuen % 73rekin, online saldutakoak edo AEBetatik etorritakoak. AEBen % 37. Bestalde, horien % 26 **ETIKETETAN ALERGENOAK EZ AITORTZEARI** dagozkie.

